

Preek over Johannes 14,17 – Operatie Pinksterstorm (Pinksterpreek)

Orde van dienst

Voorzang: Psalm 98,1
Votum en Groet
Zingen: Psalm 98, 4
Lezing van de wet of vermaning uit het Nieuwe Testament
Zingen: Gezang 75, 10 en 11
Gebed om het licht van de Geest
Lezen: Psalm 67 en Johannes 14,15-26
Zingen: Psalm 67, 2 en 3
Verkondiging van Johannes 14,17
Zingen: Gezang 249
Dankzegging en voorbede
Collecte
Zingen: Psalm 117 (onberijmd; canon)
Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!
Wat vieren we op Pinksteren?
Om dat goed te begrijpen moeten we terug naar het allereerste begin,
toen God de wereld schiep.
Heel de aarde was toen één loflied.

*Want alle zeeën, alle landen
prezen God met een blij geluid.
Rivieren klaptten in de handen,
de bergen jubelden het uit.*

In die prachtige wereld schiep God als laatste de mens, de kroon op zijn werk. En God blies de levensadem in zijn neusgaten.
En in de Bijbel is het woord voor adem en wind hetzelfde als voor geest.
God beademde de mens en zo kwam zijn Geest in de mens wonen.
Zo werden God en de mens eens-Geestes, één van Geest en wil.

Totdat de mens in opstand kwam.
Totdat hij er geen genoegen meer mee nam op God te lijken.
Toen was zijn wil niet meer Gods wil.
Toen week de Geest van God van hem.
En satan werd de overste van deze wereld.
Vanaf dat moment veranderde de aarde in een woestijn.
De mensheid hing als los zand aan elkaar.
Gods schone schepping raakte in ontbinding.
En het loflied verstomde.
Het lóflied verstomde!

Vlak voor de Tweede Wereldoorlog schreef de bekende schrijver C.S. Lewis een boeiend boek.
In vertaling heet dat boek: *Ver van de zwijgende planeet*.
Het gaat over een man, Ransom, die door twee gewetenloze geleerden in een ruimteschip wordt ontvoerd naar Mars.
Na veel avonturen komt hij tenslotte in aanraking met de wijze bestuurder van de planeet Mars.

Van hem hoort Ransom, dat er behalve op aarde en op Mars nog meer samenlevingen in het heelal zijn.
Want elke planeet heeft zijn eigen vorst.
En al die vorsten zijn ondergeschikt aan de schepper van al die werelden.

Maar, zo vertelt de vorst van Mars, de overste van de planeet Aarde was in lang vervlogen tijden slecht geworden.
En hij wilde alle andere werelden ook slecht maken.
Toen was er in de kosmos een grote oorlog ontstaan.
De slechte Bestuurder werd uit het heelal verdreven en gebonden aan zijn eigen wereld, de Aarde.

Sindsdien, zo hoort Ransom, dringt van de aarde niets meer tot de andere werelden door.
Van toen af wordt de aarde door de andere heelalbewoners de zwijgende planeet genoemd.
De aarde doet niet meer mee in het kosmische koor dat de Schepper prijst om zijn grootheid en macht.
Het loflied is verstomd!

Als er iets is wat we in onze samenleving vandaag zien, dan is het dat.
Het loflied is verstomd.
God wordt niet meer geloofd en gedankt.
Er is geen besef meer van Wie de bron van het leven is.
Er is geen benul meer, dat we in ons leven, ook in ons volksleven verantwoording schuldig zijn aan Hem aan wie we ons leven danken.
Op de plaatsen en in de vergaderingen, waar de belangrijkste beslissingen genomen moeten worden, wordt niet meer om Gods leiding gevraagd.
En dat maakt ons stuurloos, richtingloos.
Deze week hebben voor het eerst sinds jaren de christen-democraten weer een bijzondere verkiezingsoverwinning behaald.
Maar ik denk dat niet de illusie moeten koesteren dat dit voortvloeit uit een besef dat we ons weer moeten richten op God in het bestuur van onze samenleving.
Nee, Nederland – de wereld is God kwijt geraakt.

Maar, God zij dank, de Schepper heeft het daarbij niet willen laten.
Hij heeft in zijn goedheid en in zijn grote wijsheid een plan gemaakt om de verlamme-nde macht van satan te doorbreken en ons ervan te bevrijden.
Er leefde een mens op aarde – Jezus Christus – niet onderworpen aan satan.
Hij leek weer op de Vader in de hemel.
Hij wilde weer precies wat God wil.
Ze waren één van Geest.
Jezus vroeg voortdurend: *Vader, wat wilt U dat Ik doen zal?*

Toen werd Hij uitgeschakeld, geliquideerd.
Maar Hij keerde uit het rijk van de dood terug.
Terug in het licht en in het leven.
En Hij jubelde: *Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid.*
En Ik heb de sleutels van het dodenrijk.
Niemand hoeft nu nog gevangen te zijn.
Satan heeft geen macht meer.

Maar, zegt u misschien, satan heeft toch nog steeds heel wat te vertellen.
En waar is Jezus nu?
Wat moeten we zonder Hem beginnen in de strijd tegen de vorst der duisternis?

Gemeente, ik zou het geweldig vinden als dit voor iedereen in de kerk vanmorgen inderdaad een brandende vraag is: *Wat moet ik zonder Jezus in deze wereld beginnen?*
Wat ben ik eigenlijk zonder Hem?

Toen Jezus voor zijn dood voor het laatst met zijn leerlingen samen was, sloeg de schrik hen om het hart toen Hij zei dat Hij van hen weg zou gaan. Ze voelden zich als kinderen in een doolhof tegen wie vader zegt:
Jongens, ik ga er vandoor.
Jullie redden je maar!
Ze voelden zich in de steek gelaten, hulpeloos, bang, onzeker, onbeschermd.
Hoe zouden ze zonder Jezus kunnen leven?

Nogmaals, ik zou wel willen dat dit vanmorgen voor u allemaal een echte vraag is.
Voor u luisteraar.
En voor u, broeders en zusters.
En voor jullie, jongens en meisjes.
Voor ons allemaal.
Dat we stuk voor stuk in de gaten hebben: *zonder Christus redden we het niet.*
Niet in ons persoonlijk leven.
En niet in de samenleving.

Bent u dat met me eens?
Geloof jij ook dat dat waar is?
Want dan, maar ook alleen dan kan Pinksteren voor u en voor jou een blij feest zijn.
Dan kunt u weer opgelucht opademen door wat Jezus zelf gezegd heeft, toen Hij aan zijn kerk zijn Geest beloofde.

Want in Jezus' plaats staat de Geest ons bij, leidt ons, beschermt ons, waakt over ons, helpt ons in alles, geeft ons raad.
Kortom, de Geest doet voor de gelovigen alles wat Jezus deed.
Al die taken heeft Jezus overgedragen aan de Geest!

De Geest zou je Christus' tweede Ik kunnen noemen.
Door de Geest is Christus hier op aarde aanwezig.
Door de Geest is Christus onder ons en in de wereld aan het werk.

Jezus noemt Hem de Geest der waarheid.
D.w.z. Hij laat het licht van Christus' woorden over ons leven vallen.
En dan ontdekken we de waarheid van ons leven.
Dan komt aan het licht wat er allemaal scheef gegroeid is, omdat wij slaven van satan waren.

Die waarheid – dat moet gezegd – is allereerst schokkend.
Daar moet je wel tegen kunnen, om jezelf te zien door de ogen van God.
Dan schrik je van jezelf.
Ben ik werkelijk zo?
Zo zelfzuchtig, zo geraffineerd vaak op m'n eigen eer uit?
Zo blind en doof voor anderen?
Zo gemakkelijk in het me onttrekken aan mijn verantwoordelijkheid voor wat er in mijn leven misgaat?
Zo onmachtig om te zijn die ik zijn moet?
Zo ver verwijderd van Gods doel met mijn leven?
Als de Geest in mijn leven het uur van de waarheid aan laat breken, is dat ronduit onthutsend.

Maar het is slechts de halve waarheid.
De andere helft is, dat er gelukkig wat aan te doen is.

Dat u niet hoeft te blijven die u bent.
In de eerste plaats is er sprake van vergeving.
De Geest maakt u duidelijk dat uw schuld is bedekt met de mantel van Christus' liefde.
Dat u desondanks door God bent aanvaard.

Maar in de tweede plaats maakt de Geest u bekend, dat er iets aan uw scheefgegroeide leven is te doen.
De Geest gaat aan u trekken.
Hij vormt u om.
Hij neemt u in behandeling.

Je zou het kunnen vergelijken met een operatie.
Eerlijk gezegd is dat een harde zaak.
Wie laat zich voor z'n plezier opereren?
Maar soms hangt je leven er van af.
En dan ben je dolblij dat er ziekenhuizen bestaan, waar je je kunt laten opereren.
Dat er dokters zijn, die dat bekwaam kunnen doen.

Nu, zo is het ook met de Geest.
Hij stoort ons en bedreigt ons.
Hij zet het mes er in en gaat ons behandelen.
Maar juist zo geeft de Geest ons reden om feest te vieren.
Want we zijn dus niet afgeschreven.
Niemand van ons.
Niemand krijgt van deze chirurg de boodschap:
Het spijt me, maar hier kan ik niets meer aan doen!
Nee, blijkbaar is ons onvruchtbare, gebroken bestaan voor God geen hopeloze zaak.
Het kan geopereerd.

De Geest opereert ons om ons op Christus te laten lijken.
We worden omgevormd naar een nieuw model van menszijn.
De Geest trekt aan ons, jaagt ons op, zet ons de voet dwars, rijdt ons klem, bezorgt ons een slecht geweten – alles om ons in dat andere model brengen.
Zo voert de Geest zijn operatie nieuwe mens uit.

Trouwens, nu we het over een operatie hebben – je kunt het woord operatie ook in een andere betekenis verstaan.
In een militaire zin.
Want militairen spreken ook van een operatie.
Destijds noemden de Amerikanen hun aanval op Irak om de bezetting van Koeweit ongedaan te maken Operatie Desertstorm.
Nu zo is er ook sprake van Operatie Pinksterstorm.
Ook die betekenis van het woord operatie mag hier meespelen.

De mens, u en ik, zijn voor de Geest patiënt en soldaat.
Als patiënt laat je de dokter met je sollen.
Je blijft zelf passief, lijdelijk.
Je geeft je leven uit handen.
Hoewel dat laatste toch ook een zekere activiteit is.
Je moet wel toestemming geven voor de operatie.
Maar toch, als patiënt blijf je vooral lijdelijk, passief.

Maar als soldaat word je bewust ingeschakeld.
Als soldaat moet je zelf meewerken.
Actief!

Zo is het ook met het werk van de Geest.
Wat er áán ons gebeurt, moet mét ons gebeuren.
We mogen meedoen.
We moeten meewerken.
We worden in dienst genomen.
We worden soldaten in het leger van de nieuwe vorst van de wereld.
We vormen een bevrijdingsleger, een salvation army, een leger des heils om de woestijn weer in een Hof van Eden te herscheppen.
Om een nieuwe wereldorde te scheppen.
Ja, zover gaat dat.
Als de Geest eenmaal bezig is, dan beperkt zich dat niet tot enkelingen.
Dan beïnvloedt dat een hele samenleving.

Dat, gemeente, is de waarheid die de Geest ons leert kennen.
Ons, die Jezus liefhebben.
Maar het is een waarheid, waarvan de wereld geen flauwe notie heeft.

Ja, dat de mens verbeterd moet worden, wordt ook buiten de kerk wel ingezien.
Dat hij verbeterd kan worden, ook dat hoor je buiten de kerk beweren.
En men denkt talloze methoden uit om aan die vernieuwing te werken.
Daarvoor heeft men politieke systemen ontwikkeld, maatschappelijke hervormingen tot stand gebracht.
Psychologen en sociologen hebben er grondige studies aan gewijd.
Biologen en medici sleutelen aan de genen, de wortels van het menselijk leven om het menselijk gedrag ingrijpend te kunnen beïnvloeden.
Zo draait een compleet wetenschappelijk apparaat op volle toeren voor de operatie supermens.

Maar men is doof en blind voor de Geest der waarheid.
Ja, hoe groter en indrukwekkender de menselijke mogelijkheden worden, des te blinder en dover wordt men voor de Geest van Christus.
Want men heeft er steeds minder behoefte aan.
Men heeft er geen idee van dat de mens zonder God verweesd is: hulpeloos, onbeschermd, prooi van grote gevaren.

Wist u dat juist Pim Fortuyn ooit een boek geschreven heeft met als titel: *De verweesde samenleving*?
Ik heb begrepen dat hij daarmee bedoelde dat onze samenleving geen vaders en moeders meer heeft, net zomin als andere opvoeders – onderwijzers en leraren – die nog enig idee hebben hoe kinderen moeten worden opgevoed.
Welke richting ze hen moeten wijzen.
Welke normen en waarden ze moeten doorgeven.

Zo'n samenleving is inderdaad verweesd, ontredderd.
Die heeft geen redder meer.
Ja, velen denken zich zelf te kunnen redden.
Men kan de problemen wel aan.
En daarom kennen ze de Geest niet.
Daarom gaat ze blind en doof aan Hem voorbij.

Maar ook velen die wel wanhopig zijn hebben geen oog en oor voor de Geest.
Daarom zijn ze op zoek naar nieuwe leiders, van wie ze bovenmenselijk veel verwachten.
En dat neemt soms griezelige vormen aan.
Dat blijkt wel uit de invloed die juist een man als Pim Fortuyn heeft kunnen uitoefenen, zelfs tot over zijn dood heen.

Hebt u gehoord wat Matt Herben, de nieuwe leider van de LPF, na de verkiezingen heeft gezegd?.

Hij zei letterlijke het volgende.

Vandaag voelen wij ons wees. Wij zijn onze goede herder kwijt, maar in zijn laatste boek geeft hij ons de blauwdruk van de ideale politicus. Een leider van formaat is vader en moeder ineen. De bekwame leider is de bijbelse goede herder (...) Hij zal de goede herder zijn die ons leidt naar het vaderhuis. Op weg naar de goede herder, op weg naar huis, daar gaat het om. Daar draait het in ons persoonlijk, maar ook in ons maatschappelijk leven om. Of dit ons zonder Pim gaat lukken, weet ik niet. Maar we zullen onze uiterste best doen.

Pim Fortuyn is voor zijn volgelingen een soort Messias geworden.

Die nog leidt van over zijn graf.

En dat is enorm griezelig.

Tallozen hebben niet meer door of willen ten diepste niet erkennen dat verandering en verbetering niet moet beginnen bij de buitenkant, de omstandigheden.

Het zit 'm niet in nieuwe politieke leiders en nieuwe maatregelen, in nieuwe wetten en nieuwe plannen.

Maar het hart van de mens moet veranderen.

Hij moet een nieuw hart ontvangen, waarin de wil van de mens weer volkomen parallel loopt met de wil van God.

Waar dat niet gezien wordt, daar blijft de mens blind en doof voor de Geest van Christus.

Dan zie je Hem niet en ken je Hem niet.

Maar u, zegt Jezus tot zijn volgelingen, u kent Hem.

Want Hij blijft bij u en zal in u zijn.

Ja, gemeente, ként u Hem?

Kent u Hem echt?

Weet u/jij hoe je kunt nagaan of je de Geest kent?

Dan kent u de strijd tegen uw zonden.

Dan bent u constant bezig met de vraag: Waarin weiger ik nog steeds Christus na te volgen en te laten omscholen tot zijn volgeling?

En waarom?

Waarin en waarom ontbreekt het me nog aan liefde en gehoorzaamheid?

Als de Geest in uw leven is, dan blijft u niet onbewogen als u de Bijbel leest of als u luistert naar de verkondiging van het Woord.

De ene keer zegt u hartgrondig: *Au! Dát komt hard aan!*

Wat een felle ruk aan m'n ziel!

En een andere keer juicht u: *Hoera! Wat is God goed! Hij heeft me bevrijd!*

Dat zal niet elke keer zo zijn.

Maar toch, daaraan zult u weten dat de Geest in uw leven is.

Als je onder het Bijbellezen, thuis of in de kerk, op jeugdvereniging of op de bijbelkring – als u van tijd tot tijd de ervaring hebt, dat u hardhandig in aanraking komt met uzelf en vreugdevol met uw Heer.

Dat er aan u, aan jou gedokterd wordt.

Dat het ánders moet!

Dat het anders kán!

Dankzij de Geest!

Maar niet alleen bij u of bij jou!

Maar ook in onze omgeving.

Dat we hier en nu een begin mogen maken met een nieuwe wereldorde, waarin de woestenij van het leven wordt herschapen in een oord van oasen.

Gemeenschappen die het woord naastenliefde weer hebben ontdekt.

En verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar.

Alleen zo worden er plekken gecreëerd, waarin mensen op adem kunnen komen.

En waarin ze dan die adem gaan gebruiken voor een nieuw loflied op hun Schepper.

Zodat de aarde steeds minder een zwijgende planeet wordt.

Want álles wat adem heeft love de HEERE, die ons daarvoor de adem gaf.

Operatie Pinksterstorm – bent u er klaar voor?

Dan zal de Geest der waarheid u er voor klaar maken.

AMEN.